Kunsill
tal-Unjoni Ewropea

Brussell, 13 ta' Ġunju 2016
(OR. en)

9221/16

ECOFIN 461
UEM 207
SOC 325
EMPL 221
COMPET 295
ENV 340
EDUC 196
RECH 187
ENER 203
JAI 451

NOTA

minn:	Segretarjat Ġenerali tal-Kunsill
lil:	Kumitat tar-Rappreżentanti Permanenti/Kunsill
Nru dok. Cion:	9135/16 ECOFIN 426 UEM 176 SOC 290 EMPL 186 COMPET 263 ENV 307 EDUC 163 RECH 155 ENER 168 JAI 413 - COM(2016) 338 final
Suġġett:	Rakkomandazzjoni għal RAKKOMANDAZZJONI TAL-KUNSILL dwar il-programm nazzjonali ta' riforma tal-2016 ta' Malta u li tagħti opinjoni tal-Kunsill dwar il-Programm ta' Stabbiltà tal-2016 ta' Malta

Id-delegazzjonijiet isibu mehmuż l-abbozz ta' Rakkomandazzjoni tal-Kunsill imsemmija hawn fuq, kif riveduta u maqbula minn diversi kumitati tal-Kunsill, abbażi tal-proposta tal-Kummissjoni COM(2016) 338 final.

RAKKOMANDAZZJONI TAL-KUNSILL

ta' …

dwar il-Programm Nazzjonali ta' Riforma tal-2016 ta' Malta

u li tagħti opinjoni tal-Kunsill dwar il-Programm ta' Stabbiltà tal-2016 ta' Malta

IL-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidra t-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikoli 121(2) u 148(4) tiegħu,

Wara li kkunsidra r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1466/97 tas-7 ta' Lulju 1997 dwar it-tisħiħ tas-sorveljanza ta' pożizzjonijiet ta' budget u s-sorveljanza u l-koordinazzjoni tal-politika ekonomika[1], u partikolarment l-Artikolu 5(2) tiegħu,

Wara li kkunsidra r-rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni Ewropea,

Wara li kkunsidra r-riżoluzzjonijiet tal-Parlament Ewropew,

Wara li kkunsidra l-konklużjonijiet tal-Kunsill Ewropew,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat dwar l-Impjiegi,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Finanzjarju,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat tal-Protezzjoni Soċjali,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat tal-Politika Ekonomika,

[1] ĠU L 209, 2.8.1997, p. 1.

Billi:

(1) Fis-26 ta' Novembru 2015, il-Kummissjoni adottat l-Istħarriġ Annwali dwar it-Tkabbir, li ta bidu għas-Semestru Ewropew għall-koordinazzjoni tal-politika ekonomika tal-2016. Il-prijoritajiet tal-Istħarriġ Annwali dwar it-Tkabbir ġew approvati mill-Kunsill Ewropew fis-17-18 ta' Marzu 2016. Fis-26 ta' Novembru 2015, abbażi tar-Regolament (UE) Nru 1176/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[2], il-Kummissjoni adottat ir-Rapport dwar il-Mekkaniżmu ta' Twissija, li fih hija ma identifikatx lil Malta bħala wieħed mill-Istati Membri li fir-rigward tiegħu kellha ssir analiżi fil-fond. Fl-istess ġurnata, il-Kummissjoni adottat ukoll rakkomandazzjoni għal Rakkomandazzjoni tal-Kunsill dwar il-politika ekonomika taż-żona tal-euro. Din ir-Rakkomandazzjoni ġiet approvata mill-Kunsill Ewropew fit-18-19 ta' Frar 2016 u adottata mill-Kunsill fit-8 ta' Marzu 2016[3]. Bħala pajjiż li l-munita tiegħu hija l-euro, u fid-dawl tal-interkonnessjonijiet mill-qrib bejn l-ekonomiji fl-unjoni ekonomika u monetarja, Malta għandha tiżgura l-implimentazzjoni sħiħa u f'waqtha tar-Rakkomandazzjoni.

(2) Ir-rapport għal kull pajjiż tal-2016 għal Malta ġie ppubblikat fis-26 ta' Frar 2016. Dan ivvaluta l-progress li għamlet Malta fl-indirizzar tar-rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiż adottati mill-Kunsill fl-14 ta' Lulju 2015 u l-progress li għamlet Malta lejn il-miri nazzjonali tagħha ta' Europa 2020.

(3) Fil-15 ta' April 2016, Malta ppreżentat il-Programm Nazzjonali ta' Riforma tal-2016 tagħha u l-Programm ta' Stabbiltà tal-2016 tagħha. Sabiex jiġu kkunsidrati l-konnessjonijiet ta' bejniethom, iż-żewġ programmi ġew ivvalutati fl-istess żmien.

[2] Regolament (UE) Nru 1176/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Novembru 2011 dwar il-prevenzjoni u l-korrezzjoni tal-iżbilanċi makroekonomiċi (ĠU L 306, 23.11.2011, p. 25).

[3] ĠU C 96, 11.3.2016, p. 1.

(4) Il-programmazzjoni tal-Fondi Strutturali u ta' Investiment Ewropej għall-perjodu 2014-2020 indirizzat ir-rakkomandazzjonijiet rilevanti speċifiċi għal kull pajjiż. Kif kien previst fl-Artikolu 23 tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[4], fejn ikun neċessarju li jingħata sostenn lill-implimentazzjoni tar-rakkomandazzjonijiet rilevanti tal-Kunsill, il-Kummissjoni tista' titlob lil Stat Membru li jirrieżamina u jipproponi emendi għall-Ftehim ta' Sħubija u għall-programmi rilevanti tiegħu. Il-Kummissjoni pprovdiet dettalji ulterjuri dwar kif tista' tagħmel użu minn din id-dispożizzjoni f'linji gwida dwar l-applikazzjoni tal-miżuri li jorbtu l-effettività tal-Fondi Strutturali u ta' Investiment Ewropew ma' governanza ekonomika tajba.

---

[4] Regolament (UE) Nru 1303/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' Diċembru 2013 li jistabbilixxi dispożizzjonijiet komuni dwar il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali, il-Fond Soċjali Ewropew, il-Fond ta' Koeżjoni, il-Fond Agrikolu Ewropew għall-Iżvilupp Rurali u l-Fond Marittimu u tas-Sajd Ewropew u li jistabbilixxi d-dispożizzjonijiet ġenerali dwar il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali, il-Fond Soċjali Ewropew, il-Fond ta' Koeżjoni u l-Fond Ewropew għall-Affarijiet Marittimi u s-Sajd u li jħassar ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1083/2006 (ĠU L 347, 20.12.2013, p. 320).

(5) Bħalissa Malta qiegħda fil-parti preventiva tal-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir u hija soġġetta għar-regola tad-dejn. Fil-Programm ta' Stabbiltà tiegħu tal-2016, il-Gvern għandu l-pjan li l-bilanċ nominali jitjieb għal surplus ta' 0,1 % tal-PDG sal-2019. Il-bilanċ strutturali jikber gradwalment b'mod li l-objettiv baġitarju ta' Malta fit-terminu medju - pożizzjoni baġitarja bilanċjata f'termini strutturali - jintlaħaq sal-2019. Skont il-Programm ta' Stabbiltà, il-proporzjoni tad-dejn tal-amministrazzjoni pubblika mal-PDG mistenni li jinżel għal 62,6 % fl-2016 u jkompli jinżel għal 55,5 % fl-2019. Ix-xenarju makroekonomiku li fuqu huma bbażati dawn il-projezzjonijiet baġitarji huwa plawżibbli għall-2016 u kawt għall-2017-19. Madankollu, il-miżuri meħtieġa biex isostnu l-miri tad-defiċit ppjanati mill-2017 'l quddiem għadhom ma ġewx speċifikati b'mod suffiċjenti. Abbażi tal-previżjonijiet tar-rebbiegħa tal-Kummissjoni tal-2016, jeżisti riskju għoli ta' devjazzjoni sinifikanti mill-aġġustament rakkomandat għall-objettiv ta' terminu medju fl-2015 u l-2016 meħuda flimkien, dovuta essenzjalment minħabba nuqqas fl-2015 li hemm bżonn li jiġi kkoreġut fl-2016 u jekk ma jkun hemm l-ebda tibdil fil-politika fl-2017. In-nuqqas fl-2015 huwa spjegat parzjalment miż-żieda qawwija fl-investiment li hi għall-parti l-kbira dovuta għall-assorbiment eċċezzjonalment qawwi ta' fondi tal-UE hekk kif kien qed joqrob it-tmiem tal-perjodu ta' programmazzjoni 2007-2013. Sabiex titnaqqas id-devjazzjoni matul is-sentejn 2015-2016, il-Programm ta' Stabbiltà tal-2016 jinkludi miżuri addizzjonali għall-2016 li kienu għadhom ma setgħux jiġu inklużi fil-previżjoni tar-rebbiegħa tal-Kummissjoni tal-2016. Dawn il-miżuri huma mmirati lejn it-tnaqqis tal-infiq primarju (b'0,16 % tal-PDG), speċjalment fl-oqsma tal-kumpens lill-impjegati, il-konsum intermedju u t-trasferimenti ta' kapital. Barra minn dan, l-istimi ta' xi wħud mill-miżuri ta' dħul għall-2016-2019 ġew riveduti biex jirriflettu informazzjoni aktar aġġornata, kif ukoll l-impatt effettiv tal-miżuri għall-2015. Meħuda flimkien, dawn il-miżuri għandhom impatt nett ta' tnaqqis tad-defiċit ta' 0,2 % tal-PDG. Imqabbel mal-previżjoni tal-Kummissjoni, l-inklużjoni ta' dawn il-miżuri ttejjeb l-isforz strutturali, u l-pilastru tal-bilanċ strutturali jindika xi devjazzjoni bħala medja fuq is-sentejn 2015-2016, filwaqt li għall-2017 jibqa' riskju ta' devjazzjoni sinifikanti. Huwa previst li Malta tkun konformi mal-parametri għat-tnaqqis tad-dejn kemm fl-2016 kif ukoll fl-2017. Abbażi tal-valutazzjoni tiegħu tal-Programm ta' Stabbiltà, u meta titqies il-previżjoni tar-rebbiegħa tal-Kummissjoni tal-2016, il-Kunsill huwa tal-fehma li jeżisti r-riskju li Malta ma tkunx konformi mad-dispożizzjonijiet tal-Patti ta' Stabbiltà u Tkabbir. Għaldaqstant, ser ikun hemm bżonn ta' miżuri ulterjuri biex tiġi ggarantita l-konformità fl-2016 u fl-2017.

(6) Is-sostenibbiltà fit-tul tal-finanzi pubbliċi f'Malta għadha sfida. Dan huwa prinċipalment minħabba l-impatt baġitarju tal-ispiża relatata mat-tixjiħ, bħal ma huma l-kura tas-saħħa u l-kura fit-tul, kif ukoll il-pensjonijiet. Is-sistema tal-pensjonijiet qiegħda taffaċċja l-isfida doppja li tinkiseb is-sostenibbiltà filwaqt li jiġi żgurat introjtu adegwat wara l-irtirar. L-infiq fuq il-pensjonijiet kien inqas mill-medja tal-UE fl-2013, fil-livell ta' 9,6 % tal-PDG, iżda huwa projettat li jiżdied għal 12,8 % sal-2060, wieħed mill-ogħla fl-Unjoni. F'Marzu 2016, il-Gvern adotta bosta miżuri biex jindirizza s-sostenibbiltà u l-adegwatezza tas-sistema tal-pensjonijiet, iżda l-impatt baġitarju għadu ma ġiex ivvalutat. Sabiex tittejjeb l-adegwatezza tas-sistema, il-pensjoni minima nazzjonali kontributorja qed tkompli tevolvi fl-2016 bil-ħsieb li tilħaq 60 % tad-dħul medjan sal-2027, u li tiġi estiża l-kopertura tagħha. L-effettività tar-riforma tkun tiddependi fuq is-salvagwardja tal-impjegabbiltà tal-popolazzjoni aktar anzjana. Barra mill-pensjonijiet, in-nefqa pubblika fuq il-kura tas-saħħa u l-kura fit-tul hija projettata li tiżdied b'rata ogħla mill-medja tal-UE, għal 2,1 % u 1,2 % tal-PDG. L-awtoritajiet adottaw strateġija nazzjonali għas-sistemi tas-saħħa u qegħdin jagħmlu analiżi tal-infiq fuq il-kura tas-saħħa bil-ħsieb li titjieb l-effiċjenza tan-nefqa. Madankollu, it-tifdil minn dawn l-isforzi għad irid iseħħ. Is-sostenibbiltà fit-tul tibbenefika mill-użu tad-tifdil potenzjali biex jiġi indirizzat it-tkabbir projettat fl-infiq.

(7) Saru investimenti sinifikanti, iżda r-riżultati fejn jidħlu l-edukazzjoni u t-taħriġ għadhom ma laħqux il-livell immirat. Dan jaffettwa l-kwalità tal-provvista ta' ħaddiema u r-rata tal-parteċipazzjoni fis-suq tax-xogħol. Il-livell edukattiv tal-forza tax-xogħol ta' Malta għadu wieħed mill-aktar baxxi fl-Unjoni. Malta qiegħda timplimenta strateġija komprensiva għat-tagħlim tul il-ħajja, iżda l-parteċipazzjoni fi programmi ta' tagħlim tul il-ħajja għadha baxxa, b'mod partikolari fost dawk b'livell baxx ta' edukazzjoni. L-isfidi f'dan il-qasam jinkludu sensibilizzazzjoni mmirata, aċċess imtejjeb għat-taħriġ u sħubiji bejn l-istituzzjonijiet edukattivi u ta' taħriġ ma' min iħaddem. Avviż legali li jistabbilixxi Istitut għall-iżvilupp professjonali kontinwu tal-għalliema (l-Istitut tal-Edukazzjoni) ġie approvat fl-2015. L-objettivi ewlenin tal-Istitut huma li: (i) jipprovdi lill-għalliema bil-ħiliet meħtieġa fl-attivitajiet professjonali ta' kuljum tagħhom; (ii) jaġixxi bħala punt ċentrali fejn l-edukaturi jistgħu jiltaqgħu u jiskambjaw l-esperjenzi tagħhom, u (iii) jippromwovi sens ta' tmexxija fl-edukazzjoni. L-Istitut wasal biex jibda jopera u mistenni li jsir il-mutur prinċipali biex jiġu indirizzati l-ħtiġijiet tal-għalliema għall-iżvilupp professjonali. Il-progress f'dan il-qasam jeħtieġ li jiġi mmonitorjat.

(8) Apparti xi proġetti ta' skala kbira ta' darba fl-2014-2015, l-investiment f'Malta kien modest, ħaġa li tirrifletti tibdil strutturali fl-ekonomija kif ukoll konġestjonijiet. Dan huwa prinċipalment marbut mal-importanza dejjem akbar ta' setturi ta' servizzi li jużaw inqas kapital, aspett li jnaqqas il-ħtiġijiet ta' investiment futuri tal-ekonomija. Madankollu, għad hemm xi sfidi li jaffettwaw l-attività ta' investiment fil-pajjiż, bħal kapaċità insuffiċjenti ta' innovazzjoni, konġestjonijiet fil-provvista ta' ħiliet, ineffiċjenzi fl-amministrazzjoni pubblika u s-sistema ġudizzjarja, il-piż regolatorju u l-konġestjoni tat-traffiku sinifikanti.

(9) L-infrastruttura tat-trasport u dik loġistika hija waħda mill-akbar ostakli għall-investiment barrani. Il-kosti esterni tat-trasport li Malta ġġorr huma sostanzjali. Dawn ġejjin prinċipalment minn użu ineffiċjenti tan-netwerk ta' trasport tal-pajjiż u n-nuqqas ta' alternattivi reali għall-użu tal-karozzi privati tal-passiġġieri. Barra minn hekk, l-għadd kbir ta' vetturi privati, it-tniġġis u l-konġestjoni tat-traffiku joħolqu sfidi għas-sostenibbiltà tas-settur tat-trasport nazzjonali. Sa issa għadha ma ġiet implimentata l-ebda strateġija komprensiva ta' trasport, minkejja l-fatt li l-iżvilupp ta' strateġija u pjan direttur nazzjonali tat-trasport huwa prekondizzjoni għall-aċċess tal-Fondi Ewropej Strutturali u ta' Investiment (2014-2020), li ser jintużaw għall-kofinanzjament tal-investimenti fit-trasport.

(10) Il-Gvern ħa diversi passi biex itejjeb l-aċċess għall-finanzi għal impriżi żgħar u ta' daqs medju (SMEs). Dawn il-passi kienu orjentati lejn il-provvista ta' ekwità u kapital ta' riskju, li kienu ġew identifikati bħala staġnati f'dawn l-aħħar snin. Barra minn hekk, miżuri futuri jinkludu t-twaqqif ta' reġistru ċentrali tal-kreditu u ta' bank tal-iżvilupp u t-tnedija mill-Borża ta' Malta ta' pjattaforma mfassla speċifikament biex l-SMEs jingħataw għajnuna jiġbru fondi mis-suq tal-kapital. Għad hemm diffikultajiet fil-qasam tal-aċċess għal strumenti mhux bankarji, iżda l-impriżi żgħar u ta' daqs medju f'Malta jgawdu minn ambjent ta' finanzjament aħjar minn ħafna impriżi bħalhom fl-UE.

(11) Fil-kuntest tas-Semestru Ewropew, il-Kummissjoni wettqet analiżi komprensiva tal-politika ekonomika ta' Malta u ppubblikatha fir-rapport għal kull pajjiż tal-2016. Hija vvalutat ukoll il-Programm ta' Stabbiltà u l-Programm Nazzjonali ta' Riforma u s-segwitu mogħti għar-rakkomandazzjonijiet indirizzati lil Malta fis-snin preċedenti. Hija qieset mhux biss ir-rilevanza tagħhom għas-sostenibbiltà tal-politika fiskali u soċjoekonomika f'Malta imma qieset ukoll il-konformità tagħhom mar-regoli u mal-gwida tal-UE, fid-dawl tal-ħtieġa li tissaħħaħ il-governanza ekonomika kumplessiva tal-UE billi jingħata kontribut fil-livell tal-UE għad-deċiżjonijiet nazzjonali futuri. Ir-rakkomandazzjonijiet taħt is-Semestru Ewropew huma riflessi fir-rakkomandazzjonijiet (1) u (2) hawn taħt.

(12) Fid-dawl ta' din il-valutazzjoni, il-Kunsill eżamina l-Programm ta' Stabbiltà u l-opinjoni tiegħu[5] hija riflessa b'mod partikolari fir-rakkomandazzjoni (1) hawn taħt,

[5] Taħt l-Artikolu 5(2) tar-Regolament (KE) Nru 1466/97.

B'DAN JIRRAKKOMANDA li Malta tieħu azzjoni fl-2016 u l-2017 biex:

1. Fid-dawl tar-riskju għoli ta' devjazzjoni sinifikanti, tilħaq aġġustament fiskali annwali ta' 0,6 % tal-PDG lejn l-objettiv baġitarju fit-terminu medju fl-2016 u fl-2017, billi tieħu l-miżuri strutturali neċessarji. Tħaffef il-miżuri biex tiġi żgurata s-sostenibbiltà fit-tul tal-finanzi pubbliċi.

2. Tieħu miżuri li jsaħħu l-provvista ta' ħaddiema, b'mod partikolari permezz ta' aktar parteċipazzjoni ta' persuni b'inqas ħiliet fit-tagħlim tul il-ħajja.

Magħmul fi Brussell,

Għall-Kunsill
Il-President